

LA CAMPANA DE GRACIA.

ADMINISTRACIÓ
Y
REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA,
Rambla del mig, 20,
BARCELONA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIO

FORA DE BARCELONA.

Espanya, trimestre. 6 rs.
Antillas (Cuba y Pto. Rico). . . 10 º
Estranger. 10 º

CADA NÚMERO 2 QUARTOS PER TOT ESPANYA.

PREPARATIUS.

¡Que fassi festas, pobreta, entretant no 's recordará de que te gana!

LA FÉ COM ALIMENT CORPORAL.

Jo aquí ahont me veuhen m' hi fet mes tips de llegir obras religiosas que de menjar calent.

Vá haverli una época de la méva vida en que passava 'ls dias y las nits devorant l' *Año Cristiano*, 'l *Kempis*, lo *Flos sanctorum*, las obras de sant Agustí, de sant Bonaventura, de san, Joan Crisóstomo de sant Tomás y de totas aquestas *lumbreras* de la religió católica.

Anava á sentir sermons, feya novenas, octavaris, septenaris y tríduos, cantava lletanías y caminava ab lo cap baix y miraba de regull com los bous.

¡Qué volent ferhi! Era tant desgraciad en aquest mon, que no trobava consol sino pensant ab las venturas del altre.

Y á falta de sopas vingan llibres espirituals; y á falta de biftechs m' atracava de resignació cristiana.

¡Oh, quin quadro més patétich era per mi y es encara l' naixement del fill de Déu en un estable!

Lo rey de reys, senyor de cels y terra, venir en lo mont no pas rodejat de fausto y de grandesa, no pas buscant en la esplendidés del bressol, l' adoració cega del qui tant sols devant de la riqueza s' enlluerna: hi venia pobre y miserable, en mitj del fret hivern, sense un trist bolquer per abrigarse contra 'l rigor de la crua estació, hi venia en 'l estable de una casa estranya, quant los pares—acatant las lleys del imperi—havian deixat la propia per anar á empadronarse.

Aixó m' ensenyaba á estar content ab la méva povresa y á resignarme en las mévas desgracias.

Aixó m' posaba tranquil, respecte de la méva sort y l' exemple de tanta humilitat me feya tornar humilt.

¡Ab quin gust hauria dormit á la palla!

Entre las prédicas que jo escoltava, recordo que versaban la major part sobre la pobresa.

May olvidaré un célebre predicador que atribuhia al Ser Suprém la següents paraulas:

«Es mes fácil que un camell passi per l' ull d' una agulla de cusir, que no pas que un rich puga passar las portas del cel.»

Y dich que may olvidaré al célebre predicador, porque no s' olvida tant fácilmente una figura com la seva.

Tenia la cara roja y amoratada com una esberginia: las galdas casi bé l' hi tapaban los ulls, l' hi queyan á cada costat de la boca dugas molsudas barballeras que pesaban una carnícera cada una; y era tant groixut que casi no podia bellugarse posat dintre de la trona.

Un detall: l' época en que aixó succehia era la de la malehida revolució en que pèl clero no n' hi habia de fets.

Jo que soch tant ingénuo com magre, pensaba:—«¡Que vingan los incréduls á reconeixer la divina misericordia! Un home que no cobra y parla sempre bé de la pobresa, hauria de ser molt mes magra que tú. Y no obstant miréu al reverent predicador y está que esclata. Decididament la fé es un gran aliment per l' esperit y pèl cos.»

Miracles d' aquesta classe se' n veuhen cada dia. Lo mon perdica la riqueza: l' home mundá treballa per adquirirla, empren desesperats negocis: se cansa y s' fatiga perseguintla; molts comensa á acumularla: casi bé sempre com mes té la mar mes brama, y á lo millor ¡bona nit y bonhora! lo naufragi de un barco una estafa inesperada, un cambi de arancels, la quiebra de una casa de comers, res, qualsevol cosas basta per fer caure com un castell de cartas lo fruit repetit de tants afanys, tantas penalitat, y tant inmensos esforços.

En cambi l' Iglesia no predica mes que la pobresa, la resignació, las ventatjas de tenir lo cor y las butxacas ben netas, y sense cansarse, sense esforçarse, sense perdre las nits barinant y 'ls dias treballant com los negres, cada dia la veuréu mes campant, mes próspera y mes robusta.

Si 'ls capellans no tinguessin la costum d' afeytarse, vostés veurian com los hi llú lo péll!

Jo segueixo no obstant tant magre com sempre; pero aixó será perque no tinch prou virtut, y en lloch de posarme á escriure la *Campaña*, millor hauria obrat posantme á tocarla desde un recó de la iglesia.

En lo número present vaig á contarlos un d' aquests miracles incomprendibles y que vostés no s' esplicarán ni m' esplicarán de cap manera.

Tal es la fortuna que ha deixat lo cardenal Antonelli.

¡460 milions de rals!

Ja 'u veuhen. Dihent missa, encara que las hi haguessin pagadas á duro cada una, no podia guanyarlos. Hauria hagut de dir 8 milions de missas, y per dir las hauria necessitat la friolera de 21,917 anys, donant per sentat que ja 'l dia que va neixe deya missa, y que may hagués estat malalt.

¿Era ja rich lo cardenal Antonelli? No senyors; era fill de un pobre llenyater.

¿Feya algun negoci? ¿Tenia alguna industria? ¿Se dedicava á alguna carrera pública especial? No senyors; no se l' hi coneix *modus campandi* de cap classe.

¿Donchs com va poder reunir una tant inmensa fortuna? Aixó es lo que dich jo, ¿com va poder reunir-la?

Pues *hombres*, aquí está 'l miracle; en que no s' esplica.

Contan que lo Beato Joseph Oriol un dia que no tenia quartos per pagá un compte, vá demanar uns quants ravas, vá tallarlos de través y 'ls trossos rodons se l' hi convertian en unsas. ¿Perquè donchs l' eminent cardenal Antonelli no havia de poder fer lo mateix que un *Beato* que ni siquiera era cardenal, sino simple beneficiat del Pi, y habitant del carrer de 'n Cuch?

Y encara més, ¿sobeu com s' ha descubert lo de la fortuna del cardenal? També per un medi extraordinari, mediant un altre miracle.

Ha sortit una senyora condesa, la condesa Lambertini, que ha sostingut davant del tribunal qu' era filla natural de Monsenyor Antonelli y ha reclamat una part de la seva herencia.

¡Ah! Los parents del difunt tal vegada se l' haurian repartida sense donarne compte á ningú: lo miracle hauria quedat ignorat; per gloria de la iglesia, edificació dels creyents y consternació dels incréduls, surt, quant ningú se l' esperaba, una filla natural que l' esbomba per tots los ambits del Univers.

¡Prosterneuvos! ¿Hi ha per ventura res menos *natural* que una filla *natural* aixís?

Regoneixém que aquesta filla natural ha caygut del cel... ¿No 'u veuhen? ¡Miracle, sobre miracle!

Y per acabar y no fer interminable aquesta serie de probas, jo 'ls diré, que 'l successor del qui vá neixe á Bellém en un estable y del pescador Sant Pere, en los moments de majors tribulacions, quan l' impietat triunfa y campa; quan Víctor Manuel l' hi ha arrebat lo poder temporal, en aquest últim jubileo ha recullit dels pelegrins la cantidad de 16.476,381 franchs.

¡Oh infinita misericordia!

¡Al últim ha arribat l' hora de la seva vindicació solémne!

Los venerable sacerdotes que deyan que l' pobre presoner del Vaticá no tenia llit y havia de dormir sobre la palla, podran consignar que ab la cantidad reunida deixant l' últim jubileo, lo Papa pot comprar nada menos que 464,763 matalasos paganillos á 20 duros cada un. Ya veuhen que á 20 dnros poden ser uns reglars matalassets.

Ab ells casi pot ferse un llit tant gran com la basilica de Sant Pere de Roma.

Esclamem al pensar ab aquest número inmens de matalasos:

¡Oh miracle! ¡Y quanta llana!

P. K.

LA LLANA.

(Diálech).

—¿Perque 'n l' any mil tremolá tothom, cuan s' anuncia pe 'ls sacerdots que hi havia, que la fi del mon hi hauria? —Si 'l mon ja veyá esclafat tothom, com una magrana, fou perque 'n la Humanitat tant sols regnaba la llana.

—¿Perque 'l carro del Progrés no veyem corre ab ecsés encare qu' eternament lo Tems lo anirá empenyent? —Que corri sens may parar, prou la Humanitat demana, pro á voltas s' ha de aturar, perque s' encalla ab la llana.

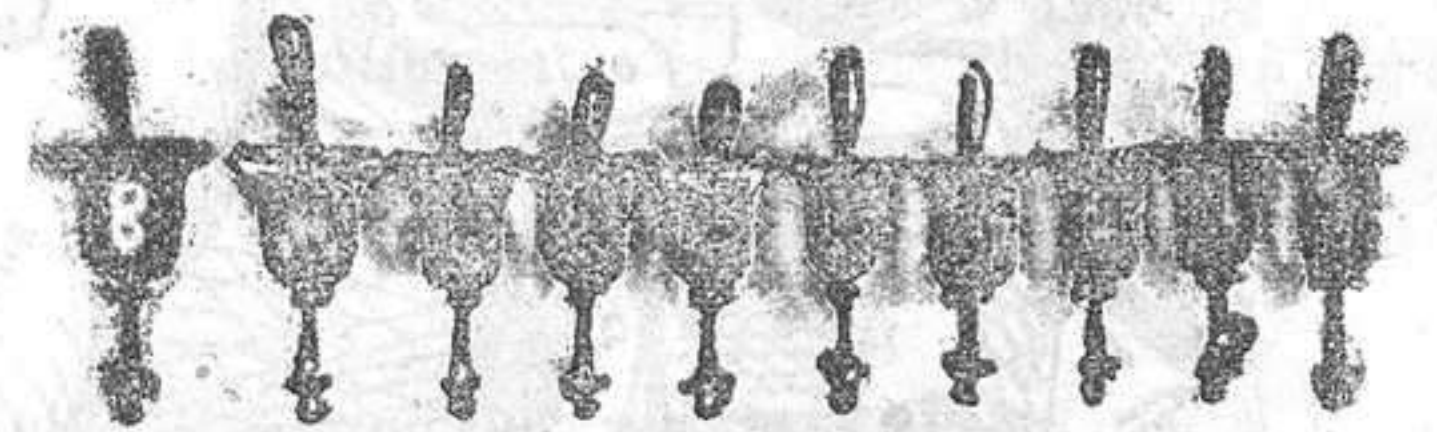
—¿Perque noya que prent obrar be, dins d' un convent se tanca y per sempre oblida, fins als sers que déu la vida? —Perque, per lo nostre mal, en la gran Familia Humana, se véu la sábia Moral abatuda per la llana.

—¿Perque un partit ha lluitat cen cops sens fré, ni pietat, per llensarnos al abisme del mes vil absolutisme? Ha lluitat perque deixém, que 'ls mestres mórin de gana, mentres qu' en cambi engreixém als que fomentan la llana.

—¿Sempre hi haurá esperitistas, sonámbuls, y altres trampistas com aquells farsants que 's véuhen que los *mals esperits treuhen*? —Tots aquets espigolets, no patirán may de gana, enganyan quatre ximplets, mentres al mon hi haji llana.

—¿Y quin jorn aquell será, en que per tot regnará sens' odi, engany, ni malicia, la Veritat y la Justicia. —Aquell jorn tan desitxat que tothom honrat demana, ¡será aquell jorn benhaurat que 'n lo mon, no hi haurá llana!

BOIXOMPIAIG.

S' ha inaugurat oficialment l' exposició de fieras de Mr. Bidel.

Impresionats sortim del espectacle, sense tamps de descriure'l.

No pot donarse res mes grandió é imponent. En lo número vinent los en faré dos quartos; pero avants se n' han de fer vostés una peseta. Vagintho á veure, que no se'n penedirán.

Desde avuy disapte la funció es pública y la veurán anunciada pèls diaris.

Lo present número es doble, á pesar de lo qual no val mes que dos quartos com sempre.

Lo domador Bidel es una notabilitat, y ja es costum nostra; quan hi ha una cosa aixís, l' olla gran dintre la xica.

A Vich van haverhi dias passats uns esque-
llots tremendos.

L' autoritat vá privarlos.
Y á la nit van comensá á sortir tropas, guar-
dia-civils, trompets y bayonetas: la gent que
prenia la fresca vá rebre ordre de retirarse á
dintre las casas, y un pobre infelís que passava
pél carrer ignorant tal vegada de lo que 's tracta-
tava, vá ser prés per las forsas.
Nos diu nostre corresponsal, que ni en l' epoca
dels carlins se prenia tant serias precaucions.
Tal vegada es una cosa mes grave uns esque-
llots que una insurrecció carlista.

Escoltin ¡qui sab un hom?

No sé: jo crech que 'l divendres de la semma-
na passada devia descobrirse alguna conspira-
ció aquí á Barcelona.

Lo quartellillo de las Carmelitas, que ha vin-
gut á sustituhiral de las Magdalenas, vá omplir-
se de preso, en sa majoria forners.

Alguns creyan que havian maquinat la fa-
bricació de uns llenguets esplosibles, per fer
reventar á tots los suscriptors del Brusi, pre-
nent lo chocolate.

L' endemá varén ser posats en llibertat. Sen-
yal que no hi havia res de lo que 's deya

**

Mentres tant van covar una nit en lo quarte-
lillo, qu'es lo més incómodo é indecent que pu-
ga imaginarse.

¿No hi ha ningú que 'ls indemnisi del mal
rato?

Mes sobre presons.

Un d' aquests dias publicaren los periódichs
un remitit de alguns joves, queixantse de haver
sigut presos y lligats colse ab colse passejant
pels carrers de Barcelona y conduhits á la Di-
putació, per averiguar si eran prófugos.

Nada, sistema conservador.

Va resultar que no eran tals prófugos.

Are bè ¡qui 'ls indemnisa?

Sistema conservador: qui gemeja ja ha rebut.

Lo ministre de Foment ha aumentat los drets
de matricula y 'ls d' exámen.

Y qui siga pobre, per mes que tinga talent y
y ganas d' estudiar, que 's quedi com Déu l' ha
fet.

Ab uns quants anys aixis ja us dich que 'ns hi
farém sabis.

Ni sabis ni richs.

Fá dos diumenjes que Sant Vicens de Caste-
llet vá aixecarse 'l sometent.

Y no arribaba un tren que no l' anessin á veu-
re arribar obrint uns ulls com unas taronjas.

Per últim á las set vá baixar un jove del car-
ril.

Y 'l sometent vá comensarlo á vigilar.

¿Qui era aquest jove? ¿Era un carlista? ¿Un llad-
dre? ¿Un incendiari? ¿Un dimoni?

No senyor: era pitxor que tot aixó; era un
protestant. Ja que tant católichs son l' arcalde
de Sant Vicens y 'l cabo del sometent recoma-
nem que se 'ls donga una creu de Montserrat.

Un' altra combinació que indica lo que ha de
succehir á Fransa.

Recórdinse de las lletras, numeradas per ordre

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25			
o	p	q	r	s	t	u	v	x	y	z			

Are mirin, trad: heixin y sumin.

L a
12+1. 13

R e p u b l i q u e
18+5+16+21+2+12+9+17+21+5. . . 126

T h i e r s
20+8+9+5+18+19. 79

V a
22+1. 23

T r i o m p h e r
20+18+9+15+13+16+8+5+18. . . 122

Total. 363

¡Altre vegada nos surten los 363 diputats que
van votarla!

Y are 'ns surten dihent: «La republique Thiers
va triumpher» Es á dir: «Triunfará la república
de Mr. Thiers.»

Y ja van dugas profecias y dugas casualitats.

Llegeixo en l' *Imparcial*.

«Nosaltres abriguem l' esperansa de veure
units en una sola y patriótica aspiració als ele-
ments sustancialment conformes en doctrinas,
encare que separats per qüestions de procedi-
ment y oportunitat.

¡Vaya! Aixís té de ser, y 'l dia en que aixís
siga, cantarà un altre gall.

Continuan alguns periódichs conservadors
francesos fent la guerra al nou ministeri y
acusantlo de débil, de tímido, de cobard y de
que no s' atreueix á proclamar l' estat de siti,
per acabar de una vegada ab tots los republi-
cans.

Tant es que risquin com que rasquin.

Ab estat de siti, ó sense estat de siti, callant
ó cridant y de todas las maneras, la Fransa vol
ser y será republicana.

Tots aquests estremats consells ho corroboran
Indican que 'ls conservadors so la veuhen
perduda, y ¡amigo! no tenen mes remey que
mossegarse la lengua.

Varios presos ab motiu de l' última conspi-
ració descuberta, han sigut posats en llibertat.

En Romero Robledo digué que feya tres mes-
sos que seguia 'l fil de la cosa.

Ab la llibertat dels presos ja 's coneix.

La direcció general de Correus ha decidit no
concedir llicencia á cap empleat, sino per ma-
laltia grave y justificada.

¿Y volen dir qu' encare circulan cartas?

Je no n' escrich cap.

Los turchs tallan lo cap de tots los ferits, ca-
lan foch als pobles y cremen los hospitals.

Los russos no deixan un turch senser.

Es á dir: se fan la guerra com las fieras: se
destressan.

Y d' aixó 'n diuhen guerra religiosa.

¡Religiosa! Ab la mostra 's coneix.

D' iuhen que quan tornin á obrirse las Corts,
en Posada Herrera no será candidat oficial per
la presidencia.

En Posada Herrera podrá entretenirse tocant
la guitarra y cantan:

«Ni contigo ni sin ti
tienen mis penas remedio.
Contigo porque me matas
y sin tí porque me muerol»

Contan los periódichs un cas que ha succehit
á Zarzuela (provincia de Segovia.)

Va morir un d' aquests dias un vehi de la po-
blació, que havia sigut arcalde en los temps re-
volucionaris, y que sent arcalde vá reclama 600
pessetas que 'l rector debia al Ajuntament.

Després de mort, lo rector li ha arreglat lo
compte, negantse obstinadamente á darli terra
sagrada.

En algo s' han de coneice un capellá y un
paisá.

De segur que vostès á un inglés l' enterra-
rian de viu en viu.

Donchs ells, no tenen tanta sanya: ells ni
mort volen enterrarlo.

L' ESPLICACIÓ DE UN DÍTXO.

Era 'l temps de la picó
en que 's contaba no mes
per lliuras, sous y dines...
Ja 'u veuhen; fá temps d' aixó.

Cert pobre s' estava un dia
en un pedris assentat
implorant la caritat,
puig ni un quarto sols tenia.

Per cert pel carré passá
una molt bona senyora
que al ser del pobre á la bora
un sou enter l' hi tirá

Lo pobre al cullir lo sou
cridá á sont fill al moment,
y l' hi digué molt content
—Corre, vesme á comprá un ou.

Lo noy corrent y brincant
á comprá 'l ou se 'n va aná,
y al cap d' un ratet torná
plé de sentiment plorant.

— ¿Que tens noy, que t' ha passat?
l' hi preguntá coumogut.
— Ay pare, res, que hi caygut
y es clar, l' ou se m' ha esclafat.

Y 'l mes bonich del cas fou
que l' altre al sentirlo així,
convensut digué: — Are sí,
que m' has ben aixafat l' ou.

DOS PARAYGUAS FORADATS.

Cantant l' himne de'n Candi m' hi enregu-
llat, deya un católich al seu metje. ¿Qué m'
aconsella Sr. docto? *Similia similibus curantur*, ó
lo qu' es lo mateix: un clavo saca otro clavo.
Prengui una disolució de sucre candi.

Deya un conservador.
—Lo triunfo de las bonas ideas casi 'l tenim
segur en Fransa.

—Ay, ay? ¿com ho sab?
—Perque 'ls conservador no parlan de res
mes que de *divisions*, y com que aquestas
deuhen ser *divisions* de tropas, aixó indica que
contan ab l' exercit.

Las fonts no rajan.
Lo govern nos fá patir de gana; y la calor de
set.

Calendari conservador.
Fins are s' hi marcavan los dias d' eclipse,
los en que 's treya ánima, los de dejuni y las
quatre temporas.
D' aquí en avant tindrà de dirse:
«Dia tants de tal mes.—Conspiració.
«Dia quants de tal altre.—S' obran las pre-
sions.»

Cosas de la calor.
Aquest dia un cómic mes alt que una antena
's queixava de que l' hi havian pujat las sanchs
al cap.

—Demanáre al empresari que 'm concedeixi
un dia de festa.
—¿Vols dir que ab un dia tindrán temps de
baixarte?
—Si home.
—Ja veurás; com que ets tan alt!

Lo capellá de Flix vá ser conduhit desde las
presons de Monblanch á las de Tarragona.
Jo ja 'u veig.
De presó en presó arribará á bisbe,

A Sant Culgat del Vallés l' arcalde ha prohi-
bit que á las deu de la nit cap vehi recorri la
vila.

Hi ha més: l' arcalde té un fill y aixis com
lo pare es arcalde, lo fill es secretari.
Per menjar bé, 's necessita que la boca tinga
barra de dalt y barra de baix.
¡Quanta barra!

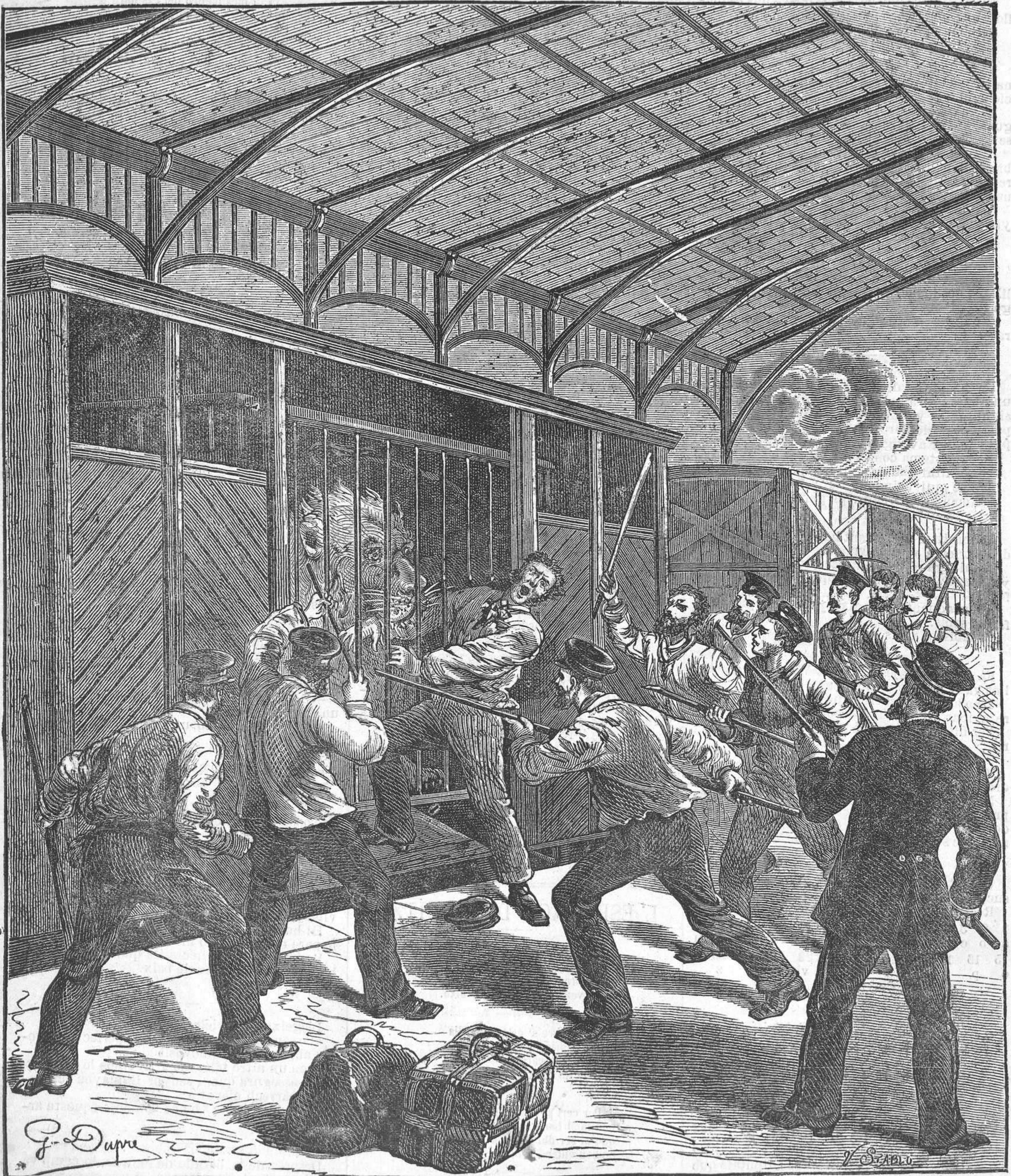
Llegeixo en un telegrama;
«Lo senyor Elduayen está en perfecta armo-
nia ab lo senyor Cánovas.»
Y en un altre telegrama, hi trobe lo següent:
«S' assegura que 'l senyor Elduayen accepta-
rá un cárrech elevat.»
Ja 'u deya jo:—¿Ab que 's menja aquesta ar-
monia?

Després de la batalla de Plewna, lo camp vá
quedar cubert de cadávers.

Un fotógrafo desitjos d' enviar una vista d'
aquella sangrenta desolució á un periódich que
per aixó 'l pagava, se'n aná al camp ab la má-
quina fotogrífica, y després de poch para y co-
locan lo cliché, y posant la ma en l' objectiu y

TERRIBLE DESGRACIA

ocorreguda en la estació de Vaise (Lyon)

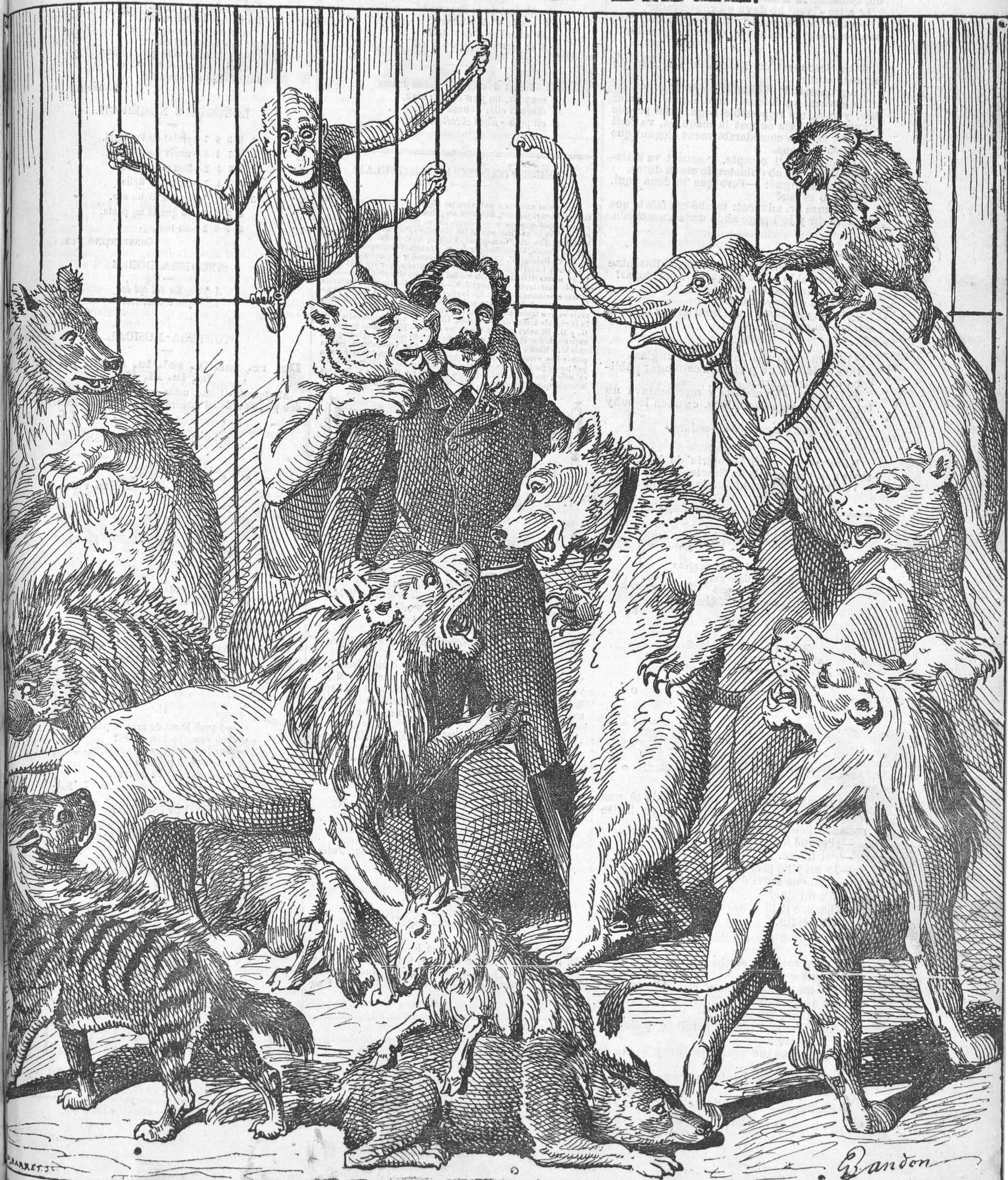
Lo primer de Setembre de 1876, Mr. BIDEI, propietari de la gran colecció instalada en la Gran-via, va rebre de Burdeos un magnífich lleó que feya aprop de tres metres, cassat de poch en lo desert de Nubia. Aquest animal, solidament engabiat, fou colcat en un wagó per bestias ab la següent inscripció:

Lleó, bestia fiera: no 's permet acostarse.

Un carnicer anomenat Vircard tingué la mala idea d' obrir lo wagó y allarga un tros de pa al lleó. Naturalment, l' animal, com á carnívoro qu' era, no 'n vá fer cas. Entusiasmá ab aquesta mansedumbre aparent, l' home yá voler ser atrevitficant lo bras per entre las bar-

ras de la gabia y comensá á acariciar lo cap de la fiera. L' animal vá rugir y ab sos uyls y ab sas garras se vá apoderar del bras d' aquell imprudent. Ab menos de dos segons, lo bras de Vircard vá ser devorat per las poderosas mandíbules del lleó, desde 'l puny fins al colser. Los mossos de la estació armats los uns ab barras de ferro y los altres ab estacas, no van poder lograr que l' animal deixes anar la presa furios com may, guardá en sa gola formidable la meitat del bras de aquell infelís. Tres dias després, Vircard habia mort de las feridas. L' lleó autor de tant terrible desgracia, es lo que figura en la Colecció BIDEI ab lo nom de *Mirau*.

EXERCICIS SORPRENDENTS EN LA GRAN GABIA CENTRAL PE 'L DOMADOR BIDEL.

funció diaria á las 8 y mitja de la nit.—Los dijous y diumenges funció doble, una á las 4 de latarde y l' altra á dos quarts de nou de la nit.

girantse d' esquena com de costum, esclama tot destapant l' ollerat:
—Atenció, no bellugarsol!

Los ministros, y entre ells en Romero Robledo, comensan a treure las orellas.
L' altre dia m' ho deya un conservador.
—Atrevirse a descobrir una conspiració, trobantse ausent en Cánovas, sembla impossible!

S' ha descobert en Málaga una fàbrica de moneda falsa.
Y a propossit d' aixó, entrém de quiento.
Un advocat va defensar un dia á un moneder fals, y com era impossible negá lo fet perque l' autoritat havia ocupat la màquina, va ferli rebaixar la pena considerablement alegant que feya moneda bona.
Al presentarli 'l compte, l' acusat va satisfèrli bitllo bitllo ab dobles de cinch duros.
L' advocat digué: —Pero que 'm dona aquí, si tot aixó es fals?
—Ja veurá Sr. advocat: també era fals lo que vosté va dir y jo 'l pago ab la mateixa moneda.

Escena de calor:
Un senyor al porter de una casa del Ensantxe
—Quan val lo quint pis qu' está per llogar?
—Vint duros cada mes.
—Podria ensenyarmel?
—No senyor: torni a un' hora en que no fassa sol: are 'm cansaria massa.

Al últim los turchs han tret las unglas.
Dias endarrera un periódich estranger publicaba una caricatura.
Se titulava: «Lo malalt» y representava un turch, arremengantse 'l bras, clouhen lo puny y esclaman:
«Y are, que vingan los acreedors.»

Lo primer premi de la loteria de Madrid va tocar a la vehina vila de Gracia.
Vels'hi aquí un premi que ha caigut en Gracia

CANTARELLAS.

Quan vinga 'l globo cautivo
jo m' hi enfió de segur,
y per fugir de la sogra
trenco la corda y..... abur!

Mentres hi haja aquí las fieras,
nina del carrer de Cortis,
no esperis pas que jo 't rondi,
no vull que 'm prengan per l' os.

Quenros

Un municipal atura á un jove que té una fesonomia molt semblant ab la de un lladre reclamat pels tribunals.
—Perqué m' agafa?
—Per lladre.
—Jo may he pres res, ho sent; miri soch fill del alcalde de barri del carré...
—Y á mi qué?
—Que are l' hi pendré 'l número y faré que 'l destitueixin.

Un altre católich, arribá á un hostal cert di-vendres de quaresma.
Duya mes gana que un ministre cessant, aixís es qué preguntá:
—Que teniu per menjar?
—No hi ha mes que un parell de pollastres vá dir l' hostaler.
—Pero home ¿no sabéu que avuy es dia de peix?
—Tot lo que vosté vulga; pero no tenim res mes.
—Bueno, está bè, rostiume'n un; pero ab oli.

EPIGRAMAS

Al xicot de 'n Burgarell
l' acusan d' haver robat.
¿N' eixirà bè si és vritat?
Si es mentida; ¡pobre d' ell!

Tenint d' escriure 'l nom d' una senyora, un jorn en Pep Riva,
dibentli ella: —Rosa Oliva,
ell posá «Rosa Aceituna»!

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas ó endavinallas dignas d' insertarse 'ls ciutadans Naasari Ganxet, Dexeumi ser, Rossinyol y Quelquisete.
Las demás que ne 's mencionan no 'ns serveizen, com tampoch nos serveix lo que han enviat los ciutadans Peix Blan, Pepeta Vilanova, Estrella, Campané, Viriato, C. Calzada, Marqués del Sol, A. Tenob, Carrabine per forsa, Francés Vergonyós, F. y M. R. Nortí, Boluita, F. Cavilós, Fray Gerundi y Aqueronte.
Ciudadá Charriera: L' estribillo de la poesia, per ser tant repetit es massa llarch; de tots modos mirarem d' aprofitarla.—Ros sinyol: Insertarem lo geroglífich.—Guardia-Gallinas: Insertarem lo trenca-closcas.—Coxis: Lo logogrifo ostá bè; pero 'l genero no lliga gaire ab lo caracter monsilabich de la lengua catalana, aixís es que tenim per costum no publicarne.—A. Titit: Insertarem lo logogrifo aritmètic.—Flatus: Idem y 'l barrina-cervells.—R. G. y G.: Hi anirà casi tot lo que 'ns envia.—Tóful: Idem lo trenca-caps.—M. Revellós: La primera poesia una mica arreglada podrà anarhi.—Simon Las Equis: Com tot lo que vosté escriu, está la poesia ben versificada; ilástima que l' assumpto siga frivol y tinga pel lector poch Interés.—Aixerit: L' anacronística última una mica afeta podrà anarhi.—Ramon Nonat: En l' article hi ha bona intenció; pero, francament, hi falta brill.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 409.

- EXÁGONO.—
G A T
C A R R E
G U S T A V O
A T I P A
A C A
- TORTURA CEREBRAL.—Tona.
- SINONIMIA.—Cau.
- TRENCA CLOSCAS.—Serrallonga
- ONOMÁSTICH.—Porteria—Portera—Porter—Porté—Port—Por—Po—O
- XARADA I.—Car-bo-ne-ra
- ID. 2.—Pipa.
- GEROGLÍFICH.—Suman mes los homes grans que 'ls grans homes.

Han endavinat totas las solucions los ciutadans Coixis: n' han endavinadas 8, Deixumhi ser, F. y M., F. Vergonyós y Angeleta; 7. C. Calzada; 6, Duch del Raph; 5, Carrabiner per forsa, Milord y A Tenob; 4, Pigot; y no mes que 1 A. Titit, E. Cristos y Un mariner.

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 410

- PROBLEMA ARITMÈTICH.—29 anys.
- QUINT DE PARAULAS.—I S A A D
S A A R A
A A R O N
A R O M A
C A N A L
- TRENCA-CAPS.—Benicarló.
- BARRINA CERVELLS.—Juliana (Ana, Julia, Juana y Lina.)
- ANAGRAMA.—Lio—Oli—No
- XARADA I.—Ca-no-vis-ta.
- IDEM II.—Se-re-no.
- ENDAVIDALLA.—Vent.
- GEROGLÍFICH.—Comas piqui dos picks com ahí.

Han endavinat las 9 solucions los ciutadans Marqués del Sol y Còxis: 8, Rossinyol; 6, Deixumhi ser, F. y Calzada, Viriato y Clotilde y Mariano; 4, Guardia gallinas; 3, Campané y Duch del Raph; 2 E Cristos y 1 no mes Estrella.

ANAGRAMA.

Com soch jove y tinch pessetas y soch prima graciosot, moltas noyas boniquetas al veure 'm fan posturetats perque 'm volen per xicot.

Al segon vaig cada dia
ahont hi trobo un militar
que passeja ab gallardía
un tercer que ab valentia
en campanya vá guanyar.
Molt nos miran totas ellas
perque vaig tant ben vestit,
y 'l companyi dú dos estrellas,
que á las joves y á las vellas
los hi agradan per marit.
Algunas per mi suspiran,
per la quarta del diner;
quan passant jo veig que 's giran
y ab ulls de amor me miran
fástich sols me solen fer.

BOHÉMICA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7—ciutat de Portugal.
- 1 7 4 3—uneix los pobles.
- 5 7 1 2—Den mitològich.
- 6 2 4 7—ciutat de Italia.
- 5 6 7 4 7—lo que fá un ase.
- 6 3 4 7—lo que fá un poeta.
- 5 7 6 2—un titol.

CONSTANTINO PLA.

SINONIMIA DOBLE.

- En tot tot tot
- que tot tot tot.

COXIS.

TORTURA MUSICAL.

Do, re, mi, fa, sol, la, si, fa, fa, la, la, la, si, si.

Ab aquestas tretze notas compondre un diálech de deu paraulas, de tal manera que tingan verdader sentit.
F. FLOS Y C.

FUGA DE CONSONANTS.

- .e. .i. .o. .u.
- .e. .i. .o. .u.

GUARD Y OLA.

XARADA

I.

Molt m' agrada la primera;
en l' Escala hi ha segona
y de quatre-tres la Pona
n' usa ja en la primavera.
Si la casera t' apreta
cap á Tot te 'n pots anar
qu' es hu-dos molt boniqueta,
y per bonas pélls.... la mar.

COXIS.

II.

—Aquell hom' de prop la parra
diuhen Pau que bon tot es?
—Dos Joseph, si es un panarra:
al menos ab la guitarra
may hu-dos pèl hu de tres.

A. T. Y F.

ENDAVIDALLA.

Sens ser pelegri tinch llana
y tinch puats ser ser tossut.
Botarut, la gent m' aplaná,
y estant plá 'm fá botarut.
Rumia, indaga y demana:
si no 'm tréus ets un llanut.

TÓFUL.

GEROGLÍFICH.

Sia

IX ó N.º VIII

TPTOTITTTTLLT

(Las solucions en lo proxim número.)

Imp. de Gorchs, Villegas y C.ª—Pelayo, 20.—Barcelona.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Milij

LO GRAN DOMADOR DE FIERAS

M. BIDEL.

La novetat del dia no es pas altre que la arribada del famos domador Mr. BIDEL ab sa numerosa y escullida colecció zoológica. Sa fama es universal y los elogios de la prensa tota estrangera han arribat fins á Barcelona.

Ve á la capital de Catalunya plé de celebritat y sentint ressonar encara los aplausos del poble de Marsella que ha tingut ocasió de admirarlo durant sis mesos y de despedirlo ab entusiasme al embarcarse en lo gran vapor *Bretagne* que 'l va transportar á la nostra ciutat.

Se compren tanta ovassió. ¿Pot inspirar altra cosa que admiració lo valor sens rival y la sanch freda sense exemple de que so fer gala lo celebre RIDEL casi cada nit? Aneu á la *Gran-via*, si voléu convenceus de lo que venim dient. Allí 'l veureu totas las nits introduit en una gabiá de grans proporcions y reunintse ab los lleons, los tigres, las hienas, l' os, lo llop, l' elefant, lo *Chimpanze* y altres. A tots domina ab sa mirada fascinadora, ab sa voluntat de ferro y ab son valor incomprendible; á tots fa obeir segons sa voluntat obliganlos hi á executar exercis diferents. Y lo mes estrany, segons que lo grireunir, com reuneix, en una mateixa gabiá animals completament oposats en costum sense que mutuament se devorin. ¿Qui sino un home de extraordinarias condiciones pot lograr semblant fenómeno?

Joan Bautista Francisco BIDEL nasqué en Ruan lo dia 22 d' Octubre de l' any 1839, y al cap de poch anys de haber vingut al mon vá demostrar una extraordinaria afició per la zoológia y grans cualitats de domador. Portát per sas aficions, abandoná ben prompte la casa pairal y no vá parar fins que vá lograr que 'l celebre Mr. BERNABÓ aceptes sos serveis. Desde aquet moment sa vida es un teixit de victorias obtingudas sobre las fieras, de las quals ne volém fer saber algunas als constants y numerosos lectores de *La Campana*. Vajin lleigint.

Lo dia 18 de Setembre de 1859, un tigre real, jove, se va escapar de la colecció BERNABÓ, en la que Mr. BIDEL treballaba de domador. Lo terror que inspirá la sortida de semblant transeunt fácil es de compendre: en un obrir y tancar d' ulls los carrers quedaren deserts y las portas de las casas tancadas. Al adonarse BIDEL de lo que passa, empren la persecució de la fiera fins que topa ab ella en una fábrica de serrar fusta. Proba allavors de atraure al tigre usant la dolsura; pero l' animal que ab la llibertat ha recobrat per complet sa fiera independencia, lluny d' obehirlo se disposa á atacarlo. ¡Terrible lluyta la que anaba á tenir lloch?

Lo tigre preparat com lo gat quan esper á la rata, anaba á fer un bot, quan lo valent BIDEL, prenentli la delantera, se li tira á sobre y mentres ab una de sas mans de ferro li apreta la garganta, subjecta ab l' altra la fiera, carregantsela tot seguit sobre sas espatllas.

De aquesta manera y mentres l' animal li desgarraba la espatlla ab las unglas, M. BIDEL lo conduí á la *Colecció*, que distaria de la fábrica uns tres cents metros, instalantlo tot seguit en la gabiá de la qual s' habia escapat.

Aquest acte que recorda encara tot Bayona, fou per ell lo primer pas donat en la carrera de domador. Desde aquell moment ne resistiren ja sa influencia y sa bravura lo lleó, la pantera, lo tigre, l' os, lo llop, etc, als que, com tants altres domadors, feya treballar separadament.

En lo mes de Juliol de 1865 ingresá, com á domador també, en la célebre colecció de fieras de *Schmith*, y mes tart va entrar en lo Circo de Rancy ahont lográ fer treballar en mitj de la arena, librement, dos llops cervals y dominar del tot un caball salvatge al que ningú habia lograt tant solsament posarli la brida.

Lo dia 15 de Agost de 1866 en Lion, va poder ab sos ahorros adquirir alguns animals y montar una petita colecció zoológica. Mes tart ja va posehir lleons, llops y ossos, logrant, á forsa de constancia, no solsament domarlos sino ferlos reunir en una mateixa gabiá. Volent introduir alguna novetat en sos exercis, lográ subjugar á sas fieras fins al punt de feshi respectar un bé que acostumaba á ficar en la gabiá. Aquesta escena sorprendent la representa encara totas las nits.

Apart dels grans triunfos que va obtenir Mr. BIDEL en Burdeos, Tolosa, Carcassona, Montpellier, Beziers, Nimes, Certe y Marsella, hem de fer menció especial del que obtingué en Florencia. Lo jefe del Eslat italiá, participant del entusiasme del publich, va assegurar á Mr. BIDEL que jamay habia presenciát un espectacle tant maravilós y tant sorprendent. Al mateix temps 'l hi doná una condecoració y li regalá varias fieras de son jardí zoológich.

Mr. BIDEL va fer parlar molt de ell l' any 1872 en la ciutat de Roma. Lo dia 8 de Maig vá salvar á un dels seus empleats que sense remisió anaba á ser devorat per tres lleons. Aquell desgraciát va tenir la mala idea de acariciar á un de aquells animals y aquet se li va apoderar del bras. Atacat per dos lleons mes anava á morir quan M. BIDEL va correr en son auxili. Al veurer las fieras á son domador deixaron anar al empleat ageyete en un racó de la gabiá com arrepenit de lo que habian fet y com si domanessin perdó.

En Paris, durant la funció de la gran gabiá central, Mr. BIDEL va veurer sa vida en perill imminent. Assustat lo llop per la presencia del lleó que li ensenyaba sas dents, probá de donarli una mossegada. Irritat lo rey del desert, anaba á contestar á la agressió del llop quan Mr. BIDEL preveyent las consecuencias de una lluyta entre fieras, se posá entre ellas.

Contrariat lo lleó s' anava á encarar ab Mr. BIDEL; pero aquet, fent lo molinet ab son látigo, lográ dominarlo per compler. No per aixó deixa de continuar sos exercis: únícament se

limitá á castigar una mica mes que de costum al lleó fentli pagar aixis ben cara sa osadia y son atreviment.

Lo dia 6 de Juny de 1875 va rebre Mr. BIDEL lo dos preciosos tigres de Bengala que podreu visitar la Exposició de la *Gran-via*, y aquell mateix dia varen anunciar los cartells que l' célebre domador entraria en sa gabiá. En va la seva esposa, sos dependents y sos numerosos amichs li varen suplicar que desistis de talempenyo. Tot fou inútil. A la hora senyalada se introduí en la gabiá y los furiosos tigres, arribats aquell mateix dia, no tingueren mes remey que obehir al látigo de Mr. BIDEL quedantse com asombrats ab la imprevista aparició d' aquell nou mestre. Ab aquests dos tigres treballa lo célebre domador totas las nits.

Un cas paregut va ocorrer ab 'l' os blanch', l' animal mes indomit que darse paga.

També va entrar en sa gabiá lo mateix dia en que va ingresar en sa colecció, y també 'l va obligar á executar diferents exercis.

Molts espectacles han vingut á Barcelona, pero entre tots creyem que cap haurá inspirat tant interes com lo de Mr. BIDEL.

Ho hem dit al comensar: si voleu veurer ahont pot arribar lo valor y la serenitat, aneu totas las nits á la *Gran-via*. Allí veureu á M. BIDEL entrant en la gabiá de la lleona, la seva *amiga*, la que en casos de perill se posa sempre á son costat, y despres de presenciatar diferents exercis per los tigres y los lleons, presenciataran un gran congres de animals de totas especies.

Y are permeteume que 'us diga que la colecció es colossal. En lo gran pabelló se hi troban reunits 6 lleons y 2 lleonas, de Africa y América; 1 os blanch dels mars polars, 2 ossos gris y 1 os formiguer; 5 hienas ralladas y pintadas; 3 leopardos, 1 pantera de Java, 2 llops-tigres; 1 porch singlá. 2 porchs espins, 3 tigres reals de Bengala, 2 cinocéfalos, 1 Jaguar, 4 llops chacals; 3 llops cervals, 1 águila negra, d' Africa: 6 serps, boas y d' altres rassas; 1 antilope, 1 bisonte, 2 girafas, 1 elefant d' Africa; 3 dromedaris, 1 caball-camell, 50 micos, 1 chimpancé, 6 avestrussos; porchs de Cochinchina; bens de diferents especies, un múltó de quatre banyas, gossos de varias rassas; cabras, gacelas, cunills, ratas sabias, llores, faisans, cotorras, etc. etc.

Ja ho sabeu: la Exposició está oberta tot lo dia, y la entrada no val mes que 4 rals

Tots los dias á des quarts de nou de lo nit hi haurá funció pe 'l domador BIDEL, menos los dijous y diumenges en que hi haurá funció doble, tarde y nit, costant la entrada 8 rals en 1.ª classe y 4 en segona.

Visiteu la Exposició y no us doldrán los diners. Molt al contrari, encara 'ns agrahireu 'l consell.

EXPOSICIÓ DIARIA, DE LAS 9 DEL DEMATÍ A LAS 6 DE LA TARDE.

EXPOSICIÓ - BIDEL. GRAN-VIA, CANTONADA AL PASSEIG DE GRACIA.

P. KAUFFMANN del.

COPIA DE UN DELS EXERCICIS DE LA REUNIÓ DE FIERAS Y ALTRES ANIMALS EN LA GRAN GABIA TEATRO.

Funció á las 8 y mitja de la nit. — Dijous y diumenges, dos funcions.